GradeMax

Mark Scheme (Results)

Summer 2025

Pearson Edexcel International Advanced Level In Greek (WGK02) Paper 01 Writing and Research

Edexcel and BTEC Qualifications

Edexcel and BTEC qualifications are awarded by Pearson, the UK's largest awarding body. We provide a wide range of qualifications including academic, vocational, occupational and specific programmes for employers. For further information visit our qualifications websites at www.edexcel.com or www.btec.co.uk. Alternatively, you can get in touch with us using the details on our contact us page at www.edexcel.com/contactus.

Pearson: helping people progress, everywhere

Pearson aspires to be the world's leading learning company. Our aim is to help everyone progress in their lives through education. We believe in every kind of learning, for all kinds of people, wherever they are in the world. We've been involved in education for over 150 years, and by working across 70 countries, in 100 languages, we have built an international reputation for our commitment to high standards and raising achievement through innovation in education. Find out more about how we can help you and your students at: www.pearson.com/uk

Summer 2025
Question Paper Log Number P75582
Publications Code WGK02_01_2506_MS
All the material in this publication is copyright
© Pearson Education Ltd 2025

General Marking Guidance

- All candidates must receive the same treatment. Examiners must mark the first candidate in exactly the same way as they mark the last.
- Mark schemes should be applied positively. Candidates must be rewarded for what they have shown they can do rather than penalised for omissions.
- Examiners should mark according to the mark scheme not according to their perception of where the grade boundaries may lie.
- There is no ceiling on achievement. All marks on the mark scheme should be used appropriately.
- All the marks on the mark scheme are designed to be awarded. Examiners should always award full marks if deserved, i.e. if the answer matches the mark scheme. Examiners should also be prepared to award zero marks if the candidate's response is not worthy of credit according to the mark scheme.
- Where some judgement is required, mark schemes will provide the principles by which marks will be awarded and exemplification may be limited.
- When examiners are in doubt regarding the application of the mark scheme to a candidate's response, the team leader must be consulted.
- Crossed out work should be marked UNLESS the candidate has replaced it with an alternative response.

Section A: Translation into Greek

Question Number	Indicative answer Manipulation of language: translation into Greek (AO2)
1	«Αν μάθεις να διαβάζεις, θα είσαι πάντα ελεύθερος». Αυτή η πρόταση, από ένα βιβλίο που πήρε μαζί του ο Ντιάλλο στα ελληνικά νησιά, ξεχώρισε γι' αυτόν. Ο Ντιάλλο, ένας εικοσάχρονος πρόσφυγας από την Αφρική, ήταν στη Σίφνο, έναν δημοφιλή προορισμό διακοπών για Ευρωπαίους τουρίστες και οικογένειες από την Αθήνα. Δούλευε 5 μέρες την εβδομάδα σ' ένα ξενοδοχείο. Τα βράδια διάβαζε για τις ζωές διάσημων ανθρώπων και αναρωτιότανε πώς θα ήταν η ζωή του στο μέλλον. Όσο μεγάλωνε στη Δυτική Αφρική, ο Ντιάλλο δεν φανταζόταν ποτέ πως μία μέρα θα χρειαζόταν να φύγει από τη χώρα του. Όταν πέθανε ο πατέρας του, η ζωή του έγινε ανυπόφορη Αναγκάστηκε να παρατήσει το σχολείο και, μαζί με τον μικρότερο αδελφό του, τον έστειλαν να δουλέψει κάτω από φρικτές συνθήκες. Το έσκασε και βρέθηκε στην Ελλάδα. Όταν ο Ντιάλλο έφτασε στην Αθήνα, ήταν 16 χρονών, μόνος, χωρίς οικογένεια και χωρίς λεφτά. Χάρη σε μια οργάνωση που φροντίζει ασυνόδευτα παιδιά που φτάνουν στην Ελλάδα, μπόρεσε να βρει κάπου να μείνει, να κάνει φίλους και επιτέλους να νιώσει ασφαλής. Από τότε, ο Ντιάλλο έχει δουλέψει σκληρά, για να μάθει ελληνικά και να μορφωθεί. Προσπάθησε να εκμεταλλευτεί όλες τις ευκαιρίες που του δώσανε.

Apply the grid for each half of the translation (20 marks).

Question 1	**Translation into Greek**	
Level	**Mark**	**Descriptor**
	0	No rewardable language.
Level 1	1-2	● Very limited use of correct vocabulary and grammar ● Very repetitive or incoherent structures/lexis ● Overall, communication is severely hindered
Level 2	3-4	● Occasional use of correct vocabulary and grammar ● Frequent lapses in structure/lexis ● Overall, communication is infrequent
Level 3	5-6	● Acceptable use of correct vocabulary and grammar ● Some lapses in structure/lexis ● Overall, communication is achieved despite errors
Level 4	7-8	● Good use of correct vocabulary and grammar ● Occasional lapses in structure/lexis ● Overall, communication is sound
Level 5	9-10	● Excellent use of correct vocabulary and grammar ● A variety of structures have been correctly used, including idiomatic phrases, allowing for occasional, insignificant errors ● Overall, communication is excellent.

SECTION B: Discursive Essay/Creative Essay

Question Number	Indicative Content
2a	**Discursive Essay – indicative content** • Γενική εισαγωγή στο θέμα της αξίας του επαγγέλματος και διατύπωση του προβληματισμού σχετικά με τη σπουδαιότητα των σωστών κριτηρίων για μια επιτυχημένη επιλογή και τη διασφάλιση της ευτυχίας του ατόμου. • Επιχειρηματολογία που δείχνει μια κριτική αντιμετώπιση του θέματος σε σχέση με τις απόψεις και τα ερωτήματα στο απόσπασμα. Μια απάντηση μπορεί να τάσσεται με την άποψη του γράφοντος ότι ένα επιτυχημένο επάγγελμα, π.χ., πρέπει να προσφέρει τα οικονομικά μέσα, ώστε να εξασφαλίσουμε μια άνετη ζωή. Μια εναλλακτική τοποθέτηση μπορεί να αποκλίνει από την άποψη του γράφοντος και να υποστηρίζει πως τα πράγματα τα οποία ενδιαφέρουν κάποιον, οι κλίσεις του ή η επιθυμία να προσφέρει στο κοινωνικό σύνολο είναι τα πιο σημαντικά κριτήρια για την επιλογή του επαγγέλματος. Μια σφαιρική τοποθέτηση θα αναφερθεί έστω και επί τροχάδην, στα υπέρ και τα κατά και των δύο τοποθετήσεων και θα δεσμεύεται ευθέως με τα ερωτήματα και τις ιδέες που υπάρχουν στο απόσπασμα. Π.χ., ότι οι γονείς θα πρέπει να εμπλέκονται σ' αυτήν την απόφαση. • Το συμπέρασμα πρέπει να απορρέει λογικά από την επιχειρηματολογία που προηγείται και η οποία πρέπει να βρίσκεται σε διάλογο με τις κεντρικές ιδέες του αποσπάσματος.
2b	**Creative Essay – indicative content** • Μια μικρή εισαγωγή που θα περιγράφει το επάγγελμα που κάνει ο γράφων και λεπτομέρειες που αφορούν στην καθημερινότητα και στο εργασιακό περιβάλλον. • Κύριο θέμα: • Λεπτομέρειες όσον αφορά στο κατά πόσον ο γράφων νιώθει ικανοποιημένος με το συγκεκριμένο επάγγελμα που διάλεξε. Μια ολοκληρωμένη απάντηση θα αναφέρει παραδείγματα που συνδέονται με την τοποθέτηση και τα ερωτήματα στο απόσπασμα, π.χ. τι ρόλο έπαιξαν οι γονείς στην απόφαση, ποια ήταν η σημασία του οικονομικού παράγοντα, τι ρόλο παίζει το επάγγελμα στην προσωπική ευτυχία του ατόμου κ.τ.λ. • Συμπέρασμα: Ένας σφαιρικός και συνοπτικός επίλογος, ο οποίος θα διατυπώνει συμπεράσματα που απορρέουν λογικά και είναι βασισμένα στα ανωτέρω.

Apply both grids once to the essay (30 marks).

Question 2 Content and Communication (AO1)		
Level	**Mark**	**Descriptor**
	0	No rewardable material
Level 1	1-3	● Less than a quarter of what is written will have shown the ability to express ideas relevant to the narrative, report or description required, and ideas hardly follow a logical sequence ● The piece is rarely coherent and there is so much digression that the overall theme or purpose of the piece is greatly obscured
Level 2	4-6	● Around a third of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, with only occasional evidence of ideas following a logical sequence ● The piece is occasionally coherent and while there is some digression from the topic, the overall theme or purpose is generally clear
Level 3	7-9	● Around a half of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, and some evidence of ideas following a logical sequence ● The piece is sometimes coherent and there is digression from the topic, but the overall theme or purpose is clear
Level 4	10-12	● Around three-quarters of what is written will have shown the ability to express ideas in a form that would be comprehensible to a native reader, with much evidence of ideas following a logical sequence ● The piece is mostly coherent and while there may be occasional ambiguity or digression from the topic, these appear to be aberrations in an otherwise pertinent piece of work (in creative essays, there is considerable variety and interest, and the reader's attention is captured)
Level 5	13-15	● All of what is written will have shown the ability to express ideas in a logical sequence, and errors do not interfere with the comprehension. ● The piece is entirely coherent and while there may be very minor ambiguities or digression from the topic, the piece is confident, fluent, pertinent and purposeful (in creative essays, there is exemplary variety and interest and the piece is a pleasure to read).

Question 2	Quality of language (AO2)	
Level	**Mark**	**Descriptor**
	0	No rewardable language.
Level 1	1-3	● Limited range of vocabulary and grammatical structures, which are rarely used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Lexis and grammar may not be accurate, with a high degree of repetition
Level 2	4-6	● Adequate but predictable range of vocabulary and grammatical structures, only occasionally used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Lexis and grammar are occasionally accurate
Level 3	7-9	● Satisfactory range of vocabulary and grammatical structures, sometimes used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Good control of basic language, but there may be errors particularly with more complex structures/lexis
Level 4	10-12	● Good range of vocabulary and grammatical structures generally used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Only occasional lapses in lexical and grammatical control
Level 5	13-15	● Wide range of vocabulary and grammatical structures used appropriately and effectively to address the needs of the task ● Very good control/accuracy with very few errors.

SECTION C: Research-based Essay

Question Number	Content and communication (AO1) Indicative Content
3 a	**Περίγραψε και ανάλυσε με παραδείγματα τον ρόλο της βασιλικής οικογένειας στην ελληνική πολιτική σκηνή.** Οι υποψήφιοι μπορούν να αναφερθούν στα κάτωθι: • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στα αίτια πιθανών εντάσεων μεταξύ της πολιτικής ηγεσίας, του ελληνικού λαού και του παλατιού, π.χ. στο θέμα της διάθεσης κεφαλαίων του δημόσιου προϋπολογισμού για την προίκα της πριγκίπισσας Σοφίας • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στην ανάμειξη της βασιλικής οικογένειας σε ζητήματα που έχουν να κάνουν με τη διακυβέρνηση του κράτους, π.χ. στις εκλογές του 1961 και στο στρατιωτικό πραξικόπημα του 1967 • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στις σχέσεις της βασιλικής οικογένειας με πρωθυπουργούς ή αρχηγούς κομμάτων και στον ρόλο τους στις πολιτικές εξελίξεις της περιόδου, π.χ. στον ρόλο του βασιλιά Κωνσταντίνου στην ανατροπή της κυβέρνησης και στην κατάσταση πολιτικής αστάθειας και σύγχυσης που ευνόησε τους συνταγματάρχες κ.τ.λ. Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

3b	**Περίγραψε και ανάλυσε με παραδείγματα τις σχέσεις της Ελλάδας με τις ΗΠΑ κατά τη διάρκεια της περιόδου 1960-1974.** Οι υποψήφιοι μπορούν να αναφερθούν στα κάτωθι: • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στο ιστορικό πλαίσιο των σχέσεων μεταξύ Ελλάδας και ΗΠΑ και στα διάφορα πακέτα βοήθειας από τις ΗΠΑ, π.χ. στο κενό στη σφαίρα επιρροής που δημιουργήθηκε από την αποχώρηση των Βρετανών από τη χώρα, τις ιδιάζουσες συνθήκες του Ψυχρού Πολέμου, τα δόγματα Τρούμαν και Μάρσαλ κ.τ.λ. • στοιχεία και ανάλυση σχετικά με τις προσδοκίες του ελληνικού πολιτικού κατεστημένου να λειτουργήσουν οι ΗΠΑ ως σύμμαχοι στην αντιμετώπιση εσωτερικών και εξωτερικών «εχθρών». Για παράδειγμα, το κόμμα της ΕΔΑ και «ο κομμουνιστικός κίνδυνος» θεωρούνταν εχθροί εντός της χώρας, ενώ η Τουρκία εκτός της χώρας • στοιχεία και ανάλυση σχετικά με τη χρησιμότητα της Ελλάδας για την εξωτερική πολιτική των ΗΠΑ και τη σχέση με συγκεκριμένες κυβερνήσεις. Για παράδειγμα, σε αντίθεση με τον Κ. Καραμανλή, ο Γ. Παπανδρέου δεν ασπαζότανε τον φιλοδυτικό προσανατολισμό που αντιπροσώπευε η Αμερική και είχε έρθει σε ρήξη με τον πρόεδρο Τζόνσον λόγω του Κυπριακού. Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

4a	**Περίγραψε και ανάλυσε με παραδείγματα μια προσωπικότητα της Κύπρου και τη σημασία της για το νησί κατά τη διάρκεια της περιόδου που μελέτησες.** Ανοιχτή ερώτηση. Η απάντηση θα πρέπει να περιλαμβάνει στοιχεία και ανάλυση για τη σημασία μιας συγκεκριμένης φυσιογνωμίας. Πιθανά παραδείγματα μπορεί να είναι: • ο αρχιεπίσκοπος Μακάριος Γ΄, ο πρώτος Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, για την προσφορά του στις διπλωματικές προσπάθειες για την επίλυση του Κυπριακού και στον αγώνα της ανεξαρτησίας • ο Γρηγόρης Αυξεντίου για τον ρόλο του στην Ε.Ο.Κ.Α, την προσφορά του στον αγώνα κατά της αποικιοκρατίας και την αυτοθυσία του • η Μαρούλα Βιολάρη – Ιακωβίδη, η πρώτη Κύπρια γυναίκα δημοσιογράφος, για τη δράση της στην Ε.Ο.Κ.Α αλλά και για τη δημοσιογραφική κάλυψη του αγώνα. Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

4b	**Περίγραψε και ανάλυσε με παραδείγματα τις δράσεις και τη σημασία της Εκκλησίας κατά τη διάρκεια της περιόδου που μελέτησες.** Οι υποψήφιοι μπορούν να αναφερθούν στα κάτωθι: • στοιχεία και ανάλυση σχετικά με τις δράσεις και τον ρόλο της εκκλησίας όσον αφορά στην προστασία και στη στήριξη της παιδείας κατά τη διάρκεια της Αγγλοκρατίας. Σχετικές αναφορές μπορεί να συμπεριλαμβάνουν, π.χ. το ότι πολλά σχολεία λειτουργούσαν με εκκλησιαστική διαχείριση και δασκάλους-κληρικούς • στοιχεία και ανάλυση σχετικά με τη στήριξη που παρείχε η Εκκλησία στον αγώνα κατά της αποικιοκρατίας. Σχετικά παραδείγματα αποτελούν η δράση του Μητροπολίτη Κιτίου Νικόδημου στα γεγονότα του Οκτωβρίου 1931 και η συμμετοχή πολλών κληρικών στον αγώνα • στοιχεία και ανάλυση που επισημαίνουν τις σχέσεις της Εκκλησίας της Κύπρου με την αποικιοκρατική κυβέρνηση και τις σοβαρές επιπτώσεις που υπήρξαν, όπως π.χ. η φορολογία, η αμφισβήτηση προνομίων, ο νόμος του 1937 για τις αρχιεπισκοπικές εκλογές, οι εξορίες κληρικών, κ.τ.λ. Συμπεράσματα που απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

5α	**«Οι ταινίες και τα ντοκιμαντέρ δείχνουν μια απαισιόδοξη εικόνα της ζωής στην Ελλάδα». Σχολίασε τη δήλωση με παραδείγματα από τρεις ταινίες ή ντοκιμαντέρ που μελέτησες.** Οι υποψήφιοι μπορεί να συμφωνήσουν ή να διαφωνήσουν με τη δήλωση. Οι υποψήφιοι μπορούν να αναφερθούν στα κάτωθι: • στοιχεία και ανάλυση που επισημαίνουν την απαισιοδοξία και την αρνητικότητα ως χαρακτηριστικά της ζωής στην Ελλάδα μέσα από αναφορές, π.χ. στις ξενοφοβικές στάσεις προς κάθε μη Έλληνα σε ταινίες, όπως η *Ακαδημία Πλάτωνος* ή στις στερεοτυπικές και καχύποπτες αντιμετωπίσεις ορισμένων εθνικοτήτων στην ταινία *Μπραζιλέρο* • στοιχεία και ανάλυση που επισημαίνουν θετικές εικόνες της ελληνικής κοινωνίας μέσα από αναφορές, π.χ. στη γενναιοδωρία και απλότητα των κατοίκων της Ικαρίας στο ντοκιμαντέρ *Little Land* ή στην έκφραση αλληλεγγύης και ανθρωπιάς που βλέπουμε στο ντοκιμαντέρ *Days of Change* • στοιχεία και ανάλυση που αναφέρονται στη συνύπαρξη θετικών και αρνητικών στοιχείων ή σε πιο διφορούμενες εικόνες της ζωής στην Ελλάδα, όπως π.χ. στην ταινία *Σεπτέμβριος* ή στην ταινία *Ακαδημία Πλάτωνος* που περιέχουν απαισιόδοξα και αισιόδοξα μηνύματα. Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

5b	**Περίγραψε και σχολίασε με παραδείγματα τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζονται οι προκλήσεις σε τρεις ταινίες ή ντοκιμαντέρ που μελέτησες.** Οι υποψήφιοι μπορούν να αναφερθούν στα κάτωθι: • στοιχεία και ανάλυση που επισημαίνουν την αγωνιστικότητα που επιδεικνύουν μερικοί χαρακτήρες στον τρόπο που αντιμετωπίζουν την οικονομική κρίση. Π.χ. ο Γιώργος, ο Ηλίας και ο Γρηγόρης στο ντοκιμαντέρ *Days of Change* αποτελούν πρότυπα αγωνιστικότητας και αλληλεγγύης • στοιχεία και ανάλυση που επισημαίνουν την τόλμη μερικών χαρακτήρων να δοκιμάσουν κάτι διαφορετικό και να κάνουν μεγάλες αλλαγές, για να ανταπεξέλθουν στις δυσκολίες. Π.χ. ο Θοδωρής στο ντοκιμαντέρ *Little Land* μετακομίζει από την Αθήνα στην Ικαρία • στοιχεία και ανάλυση που επισημαίνουν διφορούμενες ή εκκεντρικές μορφές αντίστασης. Π.χ., ο Βασίλης στην ταινία *Μπραζιλέρο* προσπαθεί να βγάλει την κοινότητά του από το αδιέξοδο μέσω της εξαπάτησης. Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

6a	**Περίγραψε και ανάλυσε τον τρόπο με τον οποίον οι κοινωνικές και πολιτικές συνθήκες της εποχής επηρεάζουν τη ζωή των χαρακτήρων. Ανάπτυξε το θέμα με παραδείγματα από τρεις ταινίες που μελέτησες.** Οι υποψήφιοι μπορούν να αναφερθούν στα κάτωθι: • στοιχεία και ανάλυση που επισημαίνουν τον τρόπο με τον οποίο οι κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες της εποχής επηρεάζουν – συχνότερα αρνητικά- τη ζωή πολλών χαρακτήρων. Π.χ. στην ταινία *Τα Δελφινάκια του Αμβρακικού* η φτώχεια και οι κοινωνικές προλήψεις οδηγούν τον μικρό Πάνο στον αποκλεισμό, στη στέρηση ιατρικής περίθαλψης και στην περιθωριοποίηση, ενώ στην ταινία *Δύσκολοι Αποχαιρετισμοί: ο μπαμπάς μου* η οικογένεια βιώνει τη συχνή απουσία του πατέρα, λόγω οικονομικών προβλημάτων • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν σε καταπιεστικές πολιτικές συνθήκες ή σε πολιτικές εξελίξεις που επηρεάζουν την ευτυχία και τον τρόπο που μεγαλώνουν τα παιδιά. Π.χ. στην ταινία *Ένα Τραγούδι δε φτάνει* η μικρή Όλγα μεγαλώνει χωρίς τη μητέρα της, η οποία είναι πολιτική κρατούμενη, ενώ στην *Πολίτικη Κουζίνα* η οικογένεια Ιακωβίδη οδηγείται στον εκτοπισμό, λόγω της τουρκικής πολιτικής απέλασης τη δεκαετία του 1960 • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στα κοινωνικά πρότυπα της εποχής που καθορίζουν τη συμπεριφορά των φύλων και τις επιλογές τους. Π.χ. στην ταινία *Πολίτικη Κουζίνα* ο μικρός Φάνης καταπιέζεται από τις έμφυλες συμβάσεις που θεωρούν πως μόνο μια γυναίκα μπορεί να μαγειρεύει. Στην ταινία *Peppermint* οι κυρίαρχες κοινωνικές αξίες της πατριαρχικής οικογένειας οδηγούν τον Στέφανο σε συνεχείς συγκρούσεις με τον πατέρα του, ενώ περιθωριοποιούν τον ρόλο της μητέρας του. Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

6b	**Περίγραψε και ανάλυσε με παραδείγματα το κατά πόσον θεωρείς το τέλος τριών ταινιών που μελέτησες επιτυχημένο.** Οι υποψήφιοι μπορούν να αναφερθούν στα κάτωθι: • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στο κατά πόσον ένα επιτυχημένο τέλος έχει να κάνει με το κλείσιμο ανοιχτών λογαριασμών και τη ρύθμιση εκκρεμοτήτων που ξεκίνησαν στην παιδική ηλικία. Π.χ. παρά το ότι το τέλος ταινιών, όπως *Peppermint* και *Πολίτικη Κουζίνα,* δεν είναι ένα συμβατικό ευτυχές τέλος, εν τούτοις καταφέρνει να δείξει την ολοκλήρωση μιας πορείας για τον Στέφανο και τον Φάνη αντίστοιχα • στοιχεία και ανάλυση που αναφέρονται στο είδος του τέλους που δείχνει μια συμφιλίωση με την πραγματικότητα ή με τους άλλους ανθρώπους και φέρνει την αποκλιμάκωση της έντασης. Π.χ. στην ταινία *Ένα τραγούδι δε φτάνει* η Όλγα συμφιλιώνεται με τη μητέρα της, ενώ *στην ταινία Δύσκολοι αποχαιρετισμοί: ο μπαμπάς μου* ο Ηλίας συμβιβάζεται με την πραγματικότητα του θανάτου του πατέρα του • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στην επιτυχία του τέλους που δείχνει την επίλυση των προβλημάτων και τον θρίαμβο της ανθρωπιάς και της καλοσύνης. Π.χ. στην ταινία *Τα Δελφινάκια του Αμβρακικού* η αντίσταση της Ανθούλας και του Πέτρου δικαιώνεται με τη βελτίωση της υγείας του Πάνου και την προοπτική ότι ο Πάνος θα ξαναποκτήσει οικογένεια. Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

7a	**Περίγραψε και ανάλυσε τον τρόπο που πραγματεύεται ο Καβάφης το θέμα της θρησκείας. Ανάπτυξε το θέμα με παραδείγματα από τρία ποιήματα.** Οι υποψήφιοι μπορούν να αναφερθούν στα κάτωθι: • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στην απεικόνιση της θρησκευτικής πίστης σε εποχές που διακρίνονται από κοινωνικές αλλαγές και αντιφάσεις. Π.χ. στο ποίημα *Μύρης· Αλεξάνδρεια του 340 μ.Χ*. η σχέση μεταξύ του Μύρη και του εραστή του δείχνουν τη σύγκρουση μεταξύ του παγανιστικού τρόπου ζωής και του Χριστιανισμού • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στη χρησιμότητα της θρησκευτικής πίστης, όταν αυτή χρησιμοποιείται από ηγέτες για πολιτικούς σκοπούς και συμφέροντα. Π.χ. στο ποίημα *Ο Ιουλιανός εν Νικομηδεία*, ο Ιουλιανός χρησιμοποιεί τη θρησκεία ως προσωπείο και πολιτικό εργαλείο, για να κερδίσει εντυπώσεις και αποδοχή • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στη θρησκεία ως αξία που αλλάζει μέσα στα χρόνια, έτσι ώστε η σταθερότητα της θρησκευτικής πίστης συχνά να απουσιάζει. Π.χ., στο ποίημα *Η Αρρώστια του Κλείτου*, η γριά υπηρέτρια υιοθετεί δύο διαφορετικές θρησκείες, πρώτα για να εξασφαλίσει δουλειά και ύστερα για να εξασφαλίσει την υγεία του Κλείτου. Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

7b	**«Εγώ είμαι ποιητής ιστορικός». Ανάλυσε τη δήλωση του Κωνσταντίνου Καβάφη με παραδείγματα από τρία ποιήματά του που μελέτησες.** Οι υποψήφιοι μπορούν να αναφερθούν στα κάτωθι: • στοιχεία και ανάλυση ποιημάτων που πραγματεύονται πραγματικά ιστορικά γεγονότα, για να σχολιάσουν κοινωνικοπολιτικές συνθήκες της εποχής και να περάσουν διαχρονικά μηνύματα. Π.χ. στα ποιήματα *Άννα Δαλασσηνή* και *Αλεξανδρινοί Βασιλείς,* ο Καβάφης χρησιμοποιεί στιγμιότυπα από την ιστορία, για να αναδείξει πρότυπα συμπεριφοράς και αξιών ή το αντίθετο • στοιχεία και ανάλυση ποιημάτων που αναφέρονται σε πραγματικές ιστορικές στιγμές και πρόσωπα, μέσα, όμως, σε συνθήκες που τις κατασκεύασε η ποιητική φαντασία, για να εξυπηρετήσει τον σκοπό της. Π.χ. στα ποιήματα *Καισαρίων* και *Η μάχη της Μαγνησίας*, ο Καβάφης πλάθει φανταστικά στιγμιότυπα, για να σχολιάσει αξίες, όπως η ποιητική φαντασία ή η πολιτική ακεραιότητα • στοιχεία και ανάλυση ποιημάτων που αναφέρονται σε πλαστά ιστορικά πρόσωπα τα οποία βιώνουν μια πραγματική ιστορική στιγμή. Καθώς όμως η ιστορία δεν αποτελεί την ουσία αλλά απλά το σκηνικό του ποιήματος, μπορεί να αμφισβητηθεί η «ιστορικότητα» του ποιήματος. Π.χ. στα ποιήματα *Ιγνατίου Τάφος* και *Νέοι της Σιδώνος (400 μ.Χ.)* ο ποιητής χρησιμοποιεί τις ιστορικές εποχές, για να περάσει τους προβληματισμούς του για τη θρησκεία και την αξία της ποίησης. Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

8a	**Περίγραψε και ανάλυσε τις προκλήσεις της ζωής και τον τρόπο που τις αντιμετωπίζουν οι χαρακτήρες της συλλογής. Σχολίασε με παραδείγματα από τρία διηγήματα.** Οι υποψήφιοι μπορούν να αναφερθούν στα κάτωθι: • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν σε μια δυναμική αντιμετώπιση των προκλήσεων και προβλημάτων που αντιμετωπίζουν γυναίκες, όπως π.χ. η απομόνωση και η μοναξιά, λόγω ηλικίας. Σχετικά παραδείγματα βλέπουμε σε διηγήματα, όπως *Το φυλλάδιο* και *Η παραδουλεύτρα*, όπου οι ηρωΐδες προσπαθούν να αντεπεξέλθουν αντί να παραιτηθούν • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στα αδιέξοδα που αντιμετωπίζουν άνθρωποι που βρίσκονται στο περιθώριο λόγω της χώρας προέλευσής τους και αγωνίζονται να ενταχθούν, ενάντια σε συμπεριφορές, όπως π.χ. η ξενοφοβία και η υποτίμηση. Σχετικά παραδείγματα βρίσκονται στα διηγήματα *Στο φωτεινό δωμάτιο* και *Με το λεωφορείο* • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στην αντιμετώπιση οικονομικών προβλημάτων από οικογένειες που αγωνίζονται να ξεπεράσουν την πίεση της φτώχειας και της στέρησης, χωρίς όμως να τα καταφέρνουν πάντα. Σχετικά παραδείγματα βλέπουμε σε διηγήματα, όπως *Όμως ο μπαμπάς δεν ερχόταν, Ρολογάκι χειρός και Ο καινούργιος*. Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

8b	**Περίγραψε και ανάλυσε τη σημασία της οικογένειας με παραδείγματα από τρία διηγήματα που μελέτησες.** Οι υποψήφιοι μπορούν να αναφερθούν στα κάτωθι: • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στην απομάκρυνση από την οικογένεια, ιδιαίτερα των παιδιών από τους ηλικιωμένους γονείς, λόγω του σύγχρονου τρόπου ζωής ή της μετανάστευσης. Ο αντίκτυπος αυτής της αποξένωσης φαίνεται στη μοναξιά και στην απελπισία που βιώνουν δύο μητέρες σε διηγήματα, όπως *Η παραδουλεύτρα* και *Το Φυλλάδιο* • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν στον αρνητικό αντίκτυπο που έχει ο θάνατος ή η απουσία ενός μέλους της οικογένειας. Π.χ. στα διηγήματα *Ρολογάκι χειρός* και *Όμως ο μπαμπάς δεν ερχόταν* φαίνονται ξεκάθαρα η δύναμη του δεσμού μεταξύ γονέα και παιδιού και το βαθύ τραύμα που αφήνει η απώλεια • στοιχεία και ανάλυση που αφορούν σε μια παλαιότερη μορφή οικογένειας και κατά συνέπεια σ' έναν παλαιότερο τρόπο ζωής. Π.χ. στο διήγημα *Πάσχα τ' Απρίλη* βλέπουμε μια αναπόληση της σχέσης του αφηγητή με τη γιαγιά του και της απλής ζωής του χωριού. Επίλογος και συμπεράσματα που εστιάζουν και απορρέουν λογικά από την επιχειρηματολογία και τα παραδείγματα της έκθεσης.

Apply all three grids once to the essay (30 marks).

Section C 3a - 8b	**Content and Communication See exemplification**	
Level	**Mark**	**Descriptor**
	0	No rewardable material.
Level 1	1-2	● The student has shown minimal factual knowledge of the topic, text or film ● There is no relevant supporting evidence from the topic, text or film ● Only superficial details in the response
Level 2	3-4	● The student has shown some basic, generic factual knowledge of the topic, text or film ● There is limited relevant supporting evidence from the topic, text or film ● There is limited depth in the response
Level 3	5-6	● The student has shown acceptable factual knowledge of the topic, text or film ● There is some variety of relevant supporting evidence from the topic, text or film ● There is some depth in the response
Level 4	7-8	● The student has shown good factual knowledge of the topic, text or film ● There is a good range of relevant supporting evidence from the topic, text or film ● There is a good level of depth in the response
Level 5	9-10	● The student has shown excellent factual knowledge of the topic, text or film. ● There is a wide range of relevant supporting evidence from the topic, text or film. ● There is a high level of depth in the response.

Section C 3a – 8b	**Quality of language (AO2)**	
Level	**Mark**	**Descriptor**
	0	No rewardable language.
Level 1	1	● Communication is only occasionally achieved even at a basic level ● Grammatical structures are basic and mostly used incorrectly ● Vocabulary is often lacking or incorrect
Level 2	2	● Communication is sometimes achieved at a basic level ● Candidate has used mostly common structures, and these are sometimes used correctly ● Vocabulary is limited in range
Level 3	3	● Communication is achieved most of the time ● Common grammatical structures are mostly used correctly, and though there is some use of less common structures, they may contain errors ● Vocabulary is acceptable in range
Level 4	4	● Communication is achieved almost all of the time ● A good range of common grammatical structures are used correctly; some less common structures are used correctly ● Vocabulary is good in range and includes specialist terms relevant to the topic, text or film
Level 5	5	● Communication is fluent and varied throughout. ● A wide range of both common and less common grammatical structures are mostly used correctly. ● Vocabulary is excellent in range and shows knowledge of many specialist terms relevant to the topic/text.

Section C 3a – 8b	**Critical analysis (AO3), organisation and development (AO2) See exemplification**	
Level	**Mark**	**Descriptor**
	0	No evidence of a critical, analytical understanding of the topic, text or film
Level 1	1-3	● (AO3) a superficial description in response to the question ● (AO2) limited links between ideas, leading to limited coherence throughout ● (AO3) lacks conclusive remarks that are linked to, or substantiated by, the essay content
Level 2	4-6	● (AO3) a partial explanation in response to the question ● (AO2) occasional links between ideas and some attempts to justify these, and organisation within paragraphs is sometimes present ● (AO3) conclusive remarks that may only be tangentially linked to, and are only occasionally substantiated by, the essay content
Level 3	7-9	● (AO3) a full explanation in response to the question ● (AO2) some justified links between ideas, and coherent organisation between paragraphs is occasionally present ● (AO3) conclusive remarks which are linked to the essay and are sometimes substantiated by the essay content
Level 4	10-12	● (AO3) a critical analysis in response to the question, albeit applied inconsistently ● (AO2) justified links between ideas, and coherent organisation between paragraphs is mostly present ● (AO3) conclusive remarks which are linked to the essay, are mostly substantiated by the essay content and show a developing individual response
Level 5	13-15	● (AO3) a full evaluation in response to the question ● (AO2) consistently justified links between ideas leading to a well- organised and coherently developed argument throughout ● (AO3) conclusive remarks which are linked to the essay, are always substantiated by the essay content and show insightful observations that form an individual response

Pearson Education Limited. Registered company number 872828
with its registered office at 80 Strand, London, WC2R 0RL, United Kingdom